

Tämä on Energiaviraston sähköisesti allekirjoittama asiakirja.

Detta är ett dokument som har signerats elektroniskt av Energimyndigheten.

This is a document that has been electronically signed by the Energy Authority.

Asiakirjan päivämäärä on: 01.12.2021

Dokumentet är daterat: 01.12.2021

The document is dated: 01.12.2021

Esittelijä / Föredragande / Referendary

Nimi / Namn / Name: Anni Kärkkäinen

Pvm / Datum / Date: 01.12.2021

Ratkaisija / Beslutsfattare / Decision-maker

Nimi / Namn / Name: Simo Nurmi

Pvm / Datum / Date: 01.12.2021

Tämä asiakirja koostuu seuraavista osista:

- Kansilehti (tämä sivu)
- Alkuperäinen asiakirja tai alkuperäiset asiakirjat [Allekirjoitettu asiakirja alkaa seuraavalta sivulta. >](#)

Detta dokument består av följande delar:

- Titelblad (denna sida)
- Originaldokument [Det signerade dokumentet börjar på nästa sida. >](#)

This document contains:

- Front page (this page)
- The original document(s) [The signed document follows on the next page >](#)

1.12.2021

3050/533/2021

Gasgrid Finland Oy

Keilaranta 19 D
02150 Espoo

Balticconnector-yhteenliitännätpisteessä sovellettavan kapasiteetinjakomekanismin vahvistaminen

Asianosainen

Gasgrid Finland Oy

Keilaranta 19 D
02150 Espoo

Vireilletulo

24.09.2021

Ratkaisu

Energiavirasto vahvistaa Gasgrid Finland Oy:n noudatettavaksi tämän päätöksen liitteenä olevat Balticconnector-yhteenliitännätpisteen kapasiteetinjakomekanismin ehdot alkaen 1.1.2022.

Tämä päätös on voimassa toistaiseksi.

Päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta.

Selostus asiasta

Sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain (2013/590) 10 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaan Energiaviraston tulee päätöksellään vahvistaa järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan ehdot koskien ylikuormituksen hallintaa ja siirtokapasiteetin jakamista kantaverkossa ja siirtoverkossa sekä menetelmät ylikuormituksesta perittävien maksujen määrittämiseksi ja menetelmät ylikuormituksen hallinnasta saatujen tulojen käyttämiseksi. Vahvistuspäätöksen aineellisoikeudellisesta perustasta säädetään sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain 12 §:ssä.

1.12.2021

Balticconnector-yhteenliitântäpisteen, jäljempänä *Balticconnector*, käyttöönotto tapahtui 1.1.2020 Suomen maakaasumarkkinoiden avautuessa. Nykyinen maakaasun siirtoverkonhaltija Gasgrid Finland Oy, jäljempänä *Gasgrid Finland*, toimitti Energiavirastolle vuodeksi 2021 vahvistetut ehdot. Ehdot vuosiksi 2020 ja 2021 vahvistettiin maakaasumarkkinalain (587/2017) 100 §:n nojalla vuoden määräajaksi.

Maakaasumarkkinalain 100 §:n siirtymäsäännös koski vain vuodeksi 2020 ja 2021 vahvistettuja ehtoja, jonka jälkeen palataan kansallisen sääntelyjärjestelmän mukaiseen normaaliin menettelyyn. Sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain 10 §:n 4 momentin mukaan ylikuormituksen hallintaa ja siirtokapasiteetin jakamista koskevien ehtojen vahvistuspäätökset ovat voimassa toistaiseksi tai, jos erityistä syytä on, päätöksessä määrätyn määräajan.

Gasgrid Finland on toimittanut Energiavirastolle 24.11.2021 lopullisen ehdotuksensa Balticconnectorin kapasiteetinjaossa noudatettaviksi ehdoiksi alkaen 1.1.2022. Esitetyt ehdot perustuvat vuonna 2021 sovellettuihin kapasiteetinjakomekanismin ehtoihin. Maakaasumarkkinoiden avautumisen myötä saadun kokemuksen perusteella Gasgrid Finland on tehnyt ehtoihin tarpeelliseksi katsottuja muokkauksia ja täsmennyksiä.

Siirtoverkonhaltijan toimittama selvitys ehtoihin ehdotetuista muutoksista

Gasgrid Finland toimitti 24.9.2021 luonnostellut ehdot Energiavirastolle. Energiavirasto pyysi tarkennusta ehdotettavien muutosten perusteista koskien ehdodokumentin luvussa 5.4 esitettyä uudelleenominointia koskevaa toleranssimäärää ja luvussa 4.1 esitettyä nominointia koskevaa ehtoa. Gasgrid Finland on 15.10.2021 lähetetyssä sähköpostiviestissään perustellut ehdotettavaksi tulevia muutoksia koskien toleranssimäärää ja hyväksyttäviä nominointeja. Alaspäin renominointia koskevan toleranssin osalta Gasgrid Finland lausui, että johtuen aktiivisten shipperien lukumäärän kasvusta Balticconnectorissa, Balticconnectorin kapasiteetin tehokkaan käytön varmistamisesta sekä tunnistetusta operatiivisesta riskistä ovat Gasgrid Finland yhdessä Eleringin kanssa käytyjen keskustelujen perusteella esittäneet toleranssirajan säätömahdollisuutta välillä 10 000 – 50 000 kWh/h. Gasgrid Finlandin mukaan kyse on varautumisesta mahdolliseen riskiin siitä, että nominaatiot olisivat systemaattisesti liian suuria samalla, kun alaspäin renominointi on mahdollista ilman seuraamuksia toleranssin rajoissa. Mikäli tällaista tapahtuisi ruuhkatilanteessa, voi osa kapasiteetista jäädä käyttämättä, koska alaspäin renominointi käytännössä tarkoittaa Balticconnectorin tapauksessa myös kapasiteetin palauttamista. Palautettu määrä päivän sisällä voisi siten jäädä käyttämättä. Gasgrid Finland huomauttaa, että toleranssi on relevantti vain niinä kaasupäivinä, kun Balticconnectorissa on ruuhkaa. Näin sen vuoksi, että ruuhkattomassa tilanteessa shipperillä ei ole insentiiviä nominoida todelliseen tarpeeseensa verraten ylisuuria määriä.

Nominointien osalta Gasgrid Finland lausui, että lukuun 4.1 lisätyillä ehdoilla on tarkoitus estää sellainen toiminta, jonka tarkoituksena on saada nominoitavissa olevaa teknistä kapasiteettia suurempi nominaatiomäärä.

Julkinen kuuleminen

Energiavirasto aloitti 22.10.2021 julkisen kuulemisen Balticconnectorin kapasiteetinjakomekanismin ehdoiksi noudatettaviksi alkaen 1.1.2022. Kuuleminen perustui Gasgrid Finlandin Energiavirastolle toimittamaan ehdotukseen kapasiteetinjakomekanismin ehdoiksi.

Energiaviraston järjestämä kuuleminen päättyi 19.11.2021.

Asiassa saadut lausunnot

Energiavirasto sai asiassa neljä lausuntoa, jotka antoivat Baltic Energy Partners OÜ, Eesti Energia AS, Latvijas Gāze ja UAB Ignitis.

Lausunnoissaan *Baltic Energy Partners OÜ* lausui lukuun 4.1 ehdotetun nominointeja koskevan ehdon osalta, että se pitää epäselvänä, millainen toiminta on kyseisen ehdon vastaista. Lisäksi Baltic Energy Partners OÜ totesi, että heidän käsityksensä mukaan järjestelmä estää jo nykyisellään nominoitavissa olevan kapasiteetin ylittävät nominoinnit.

Alaspäin renominointia koskevan toleranssin muutoksen osalta Baltic Energy Partners OÜ lausui, että he eivät kannata toleranssirajan laskemista, sillä se on jo nykyisellään matala. Lisäksi se huonontaa erityisesti suomalaisten kaasunkäyttäjien asemaa, koska he ovat alkaneet käyttää Balticconnectoria tasehallintatarkoituksiin. Baltic Energy Partners OÜ:n mukaan ehdotettu toleranssin muutos ei ole ennustettava, sillä ehdosta ei käy selvästi ilmi, millä perusteella toleranssirajaa voidaan muuttaa. Heidän mukaansa kaasuvirtauksen ennustaminen on tärkeää, joten muutos huonontaisi tilannetta. Lisäksi Baltic Energy Partners OÜ toteaa, että muutos johtaisi ylimääräisiin kustannuksiin sekä shippereiden tekemiin virhearviointeihin, eikä se vähentäisi ruuhkaa.

Lausunnoissaan *Eesti Energia AS* kannatti Balticconnectorin käytön pitämistä maksuttomana. Eesti Energia AS ei kuitenkaan kannata toleranssirajan laskemista. Eesti Energia AS:n mukaan kiinteä 50 000 kWh raja on markkinaosapuolia kohtaan selkeä ja ennustettava. Toleranssirajan laskeminen saattaa koitua ylimääräiseksi rasitukseksi markkinaosapuolille, mikä lopulta vaikuttaa negatiivisesti loppukäyttäjille tarjottavaan kaasun hintaan. Eesti Energia AS piti kiinteää 50 000 kWh:n toleranssirajaa riittävänä, sillä se mahdollistaa nominaatioiden tarkemman ennustamisen, eikä se kuitenkaan aiheuta tasepoikkeamariskejä siirtoverkonhaltijalle.

Lausunnoissaan *Latvijas Gāze* esitti huolensa koskien luvussa 3.2 esitettyä kapasiteetin jakamista pörssikaupan ja OTC-kaupan välillä. Latvijas Gāzen mukaan kyseinen ratkaisu ei ole läpinäkyvä, koska pörssiä käytetään pääosin tasekaasukauppaan, minkä vuoksi pääpaino kapasiteetista tulisi osoittaa OTC-kaupalle. Lisäksi Latvijas Gāzen mukaan luvuissa 4.1 ja 6.2 esitetyt ehdot koskien nominointeja ja pro rata -vähennystä johtavat niiden shippereiden suosimiseen, joilla on enemmän kahdenvälistä kaupankäyntiä varten allokoitua kapasiteettia verrattuna shippereihin, joilla tätä kapasiteettia on vähemmän, eivätkä ehdot siten ole tasapuolisia shippereitä kohtaan. Nominointeja koskeva ehto ei Latvijas Gāzen mukaan ole hyväksyttävä, sillä se rajoittaa kilpailua. Lisäksi Latvijas Gāze esitti, että luvun 5.4 ehto on ristiriidassa luvun 4.1 ehdon kanssa. Latvijas Gāze ei myöskään pitänyt hyväksyttävänä toleranssirajan laskemista tai sitä koskevaa kolmen päivän

1.12.2021

ilmoitusaikaa. Latvijas Gāzen perusteli lausumaansa sillä, että shipperit eivät voi ennustaa ruuhkan suuruutta etukäteen, eikä toleranssirajan laskeminen toisaalta vaikuta ruuhkaan, vaan jopa pahentaa sitä ja lopulta vaikeuttaa taseessa pysymistä. Lisäksi Latvijas Gāze esitti, että kaikista siirtoverkkojärjestelmään liittyvistä muutoksista tulisi ilmoittaa TSO:n verkkosivujen sijaan UMM (Urgent Market Message) viesteillä.

Lausunnossaan *UAB Ignitis* ehdotti luvussa 5.4 esitettyä ehtokohtaa muotoiltavan seuraavanlaisesti: "...The underutilisation fee is effective to Shippers only on those Gas Days when there has been congestion on the Gas Day meaning the Shippers' Nominations have been reduced on a pro rata basis according to Section 6.2. ...". Siten *UAB Ignitis* esitti, että uudelleennominointimaksua sovellettaisiin ainoastaan niiden kaasupäivien osalta, jolloin ylikuormitusta esiintyy D+1 nominaatioiden osalta ja shippereiden nominaatioita on vähennetty pro rata -periaatteella. Kaasupäivän aikaisista uudelleennominoinneista rangaistaisiin silloin, kun uudelleennominointi ylittää toleranssirajan ja kun kaasupäivän D+1 nominaatioita on vähennetty. Toiseksi *UAB Ignitis* esitti, että Kaasupäivän uudelleennominoinneista ei rangaistaisi, jos kyseiseksi kaasupäiväksi tehtyjen nominointien aikana ei ole esiintynyt ylikuormitusta, sillä kyseisiä uudelleennominointeja odotetaan tehtävän loppukäyttäjien kulutustottumusten muutosten takia. Kolmanneksi *UAB Ignitis* esitti, että jos TSO vahvistaa shipperin Kaasupäivän uudelleennominoinnin, kyseistä vahvistettua uudelleennominaatiota ei tulisi jälkepäin muuttaa muiden shippereiden tekemien toimenpiteiden (uudelleennominointien) vuoksi.

UAB Ignitis korjasi myöhemmin lausuntoaan siten, että D+1 nominoinneilla tarkoitetaan D-1 nominointeja.

Energiaviraston kirje siirtoverkonhaltijalle 22.11.2021 ja siirtoverkonhaltijan vastaus 24.11.2021

Energiavirasto esitti 22.11.2021 Gasgrid Finlandille lähetetyssä sähköpostiviestissään arvion ehdotetuista kapasiteetinjakomekanismin ehdoista ottaen huomioon julkisen kuulemisen myötä saadut lausunnot. Energiavirasto katsoi aiheelliseksi edellyttää täsmennystä ehdodokumentin luvussa 3.2 viitattuun mekanismiin, jolla kapasiteetti jaetaan pörssikauppojen ja OTC-kauppojen kesken, jotta ehdon peruste on läpinäkyvämpi. Lisäksi Energiavirasto edellytti vielä täsmennystä luvussa 4.1 esitetyn ehdon muotoiluun.

Energiavirasto pyysi lisäksi selvitystä ehdodokumentin luvun 5.4 ensimmäistä kappaletta koskien siltä osin, kuinka ehdotettu muutos vaikuttaa käytännössä kapasiteetinjakoon ja uudelleennominointimaksun määräytymiseen.

Energiavirasto arvioi, että uudelleennominoinnin toleranssirajan tulisi olla kiinteä määrä, jotta se vastaisi paremmin lainsäädännön vaatimuksiin. Energiaviraston mukaan kapasiteetinjakomekanismin ehtojen on täytettävä tasapuolisuuden ja syrjimättömyyden lisäksi muun muassa avoimuuden kriteerin, jolla tarkoitetaan ehtojen perusteiden selkeää ja määrien osalta täsmällistä esittämistä. Näin ollen Energiavirasto katsoi asiassa saadut lausunnot huomioon ottaen, että ehto toleranssin säätövarasta ei sellaisenaan täytä avoimuuden ja sen myötä ennustettavuuden vaatimusta, vaan sitä tulisi täsmentää.

1.12.2021

Energiavirasto ja Gasgrid Finland kävivät keskustelun 23.11.2021 viraston 22.11.2021 lähettämästä kirjeestä. Gasgrid Finland ehdotti käydyssä keskustelussa, että lähtökohtaisesti kiinteää toleranssirajaa olisi mahdollista poikkeuksellisissa tilanteissa muuttaa. Energiavirasto vastasi keskustelussa, että siirtoverkonhaltijan järjestelmävastuu sisältää siirtoverkonhaltijan oikeuden ja velvollisuuden kehittää ja ylläpitää järjestelmän toimivuutta, johon Energiaviraston näkemyksen mukaan kuuluvat myös järjestelmään tehtävät muutokset. Järjestelmävastuun sisältö käy ilmi erityisesti maakaasumarkkinalain 29 §:stä. Jos järjestelmän tehokas toiminta siis vaatii toleranssirajan muuttamista, se on mahdollista suoraan järjestelmävastuuseen vedoten. Energiavirasto katsoi siten lainmukaiseksi sen, että toleranssi on lähtökohtaisesti kiinteä määrä, mutta järjestelmävastuuseen kuuluva kehittämis- ja ylläpitämisvelvollisuus voi edellyttää toleranssirajan muutosta, jotta järjestelmä luo edellytykset tehokkaasti toimiville maakaasumarkkinoille.

Gasgrid Finland lähetti 24.11.2021 vastauksensa julkisessa kuulemisessa saatuihin lausuntoihin sekä Energiaviraston esittämiin muutostarpeisiin. Vastauksensa liitteenä Gasgrid Finland lähetti muutetut Balticconnectorin kapasiteetinjakomekanismin ehdot (muutokset **lihavoituna**), jossa on otettu huomioon vastaanotetut lausunnot sekä Energiaviraston esille nostamat asiakohdat.

Gasgrid Finland täydensi ehtojen luvussa 3.2 esitettyä seuraavasti: "Part of the Technical Capacity of Balticconnector shall be made available to be allocated by gas exchange(s) that have concluded an Agreement on Capacity Allocation with the TSO. Day-ahead and within-day capacity quotas for this shall be determined by the TSO. **The TSO shall provide information on the shares of Technical Capacity allocated for bilateral trading and the Technical Capacity allocated for the gas exchange(s) primarily through UMM platform, but also on the website of the TSO.**"

Luvussa 4.1 esitettyä ehtoa Gasgrid Finland täsmensi seuraavasti: "The TSO **shall** cancel any such Nomination(s)."

Luvun 5.4 toleranssirajaa koskevaa ehtoa Gasgrid Finland ehdotti muutettavan seuraavanlaisesti: "**The tolerance will be 50 000 kWh/h in normal operational conditions. The TSO reserves the right, for the sake of fulfilling the system responsibility according to the Article 29 of Finnish Natural Gas Market Act, to adjust the tolerance between the range of 10 000 - 50 000 kWh/h, if systematic downward renominations during congestion situation cause uncontrollable physical imbalance leading to the situation where the TSO has to perform physical balancing actions.** The TSO shall inform market participants at least three (3) full Business Days before the adjusted tolerance will be set in force. Any change in the tolerance shall be communicated to market participants **primarily through UMM platform**, but also on the website of the TSO."

Gasgrid Finland perusteli ehdottamaansa toleranssirajaa koskevaa muutosta seuraavasti: "Gasgrid Finland on esittänyt, että TSO:lla olisi varattuna oikeus säätää toleranssia vaihteluvälillä 10 – 50 MWh/h, jotta siirtoverkonhaltijalla on oikeus säätää toleranssia normaalista operatiivisesta tilanteesta poikkeavissa tilanteissa. Kyse on ensisijaisesti oikeuden varaamisesta, ja Gasgrid Finland täsmentää, että tois-taiseksi ei ole ilmennyt tarvetta säätää tällä hetkellä sovellettavaa toleranssia 50

1.12.2021

MWh/h. Toleranssin säätötarve voi ilmetä tilanteissa, joissa Balticconnectorin systemaattinen renominointikäyttäytyminen johtaa siihen, että renominoinnin myötä syntyvät kaupallisen siirtotarpeen muutokset ovat niin suuria ja nopeita, että muutokset tuovat operatiivisia haasteita fyysisessä kaasun siirrossa. Gasgrid näkee, että tällainen tilanne syntyy todennäköisemmin tilanteessa, jolloin Balticconnectorissa on ruuhkaa, jolloin nominaatiot voivat todennäköisemmin olla suurempia kuin todellinen siirtotarve. Tällainen nominointikäyttäytyminen voi syntyä sen vuoksi, että Balticconnectorin kapasiteetilla ei ole hintaa. Gasgrid on kuitenkin arvioinut, että toleranssin ja uudelleenominointimaksun soveltaminen ei ole tarpeen ruuhkattomassa tilanteessa. Vastaavaa alaspäin nominointia voi tapahtua myös ruuhkattomassa tilanteessa, mutta Gasgrid on arvioinut tämän merkittävyyden pienemmäksi.

Poikkeamat fyysisissä ja kaupallisissa kaasun siirtomäärissä allokoituvat Balticconnectorin tapauksessa nk. operatiiviselle tasehallintatilille ('Operational Balancing Account, OBA'), joka on Gasgrid Finlandin ja Viron siirtoverkonhaltijan, Elering AS:n, välinen tili, jolla siirtoverkonhaltijat hallitsevat fyysisten ja kaupallisten siirtomäärien määrärajoja. Operatiiviselle tasehallintatilille allokoituneiden kaasumäärien on pysyttävä siirtoverkonhaltijoiden sopimien ylä- ja alarajojen välissä. Mikäli renominoidut kaasumäärät muuttuvat merkittävästi ja systemaattisesti, määräerot fyysisissä ja kaupallisissa määrissä voivat johtaa siihen, että OBA:n määritellyt toimintaratjat tulevat vastaan ja TSO:n on käynnistettävä fyysiset tasehallintatoimet (fyysisten kaasuerien osto- ja myyntitoimenpiteet).

Balticconnectorissa kyse on niin kutsutusta fyysisestä ruuhkasta, koska vahvistetuihin nominaatioihin perustuvan implisiittisen kapasiteetinjakomenetelmän johdosta kaikki allokoitu kapasiteetti tulee myös käytetyksi vahvistettujen nominaatioiden toimiessa shipperin määränjakona, jota käytetään taselaskennassa. Fyysinen ruuhka syntyy, kun tosiasiallinen nominaatioin ilmoitettava siirtotarve ylittää markkinaosapuolille tarjolla olevan kapasiteetin. Kaupallinen ruuhka puolestaan tarkoittaa sitä, että shipper varaa ensin kapasiteettia, mutta todellinen siirtotarve (nominoitu kaasumäärä) on eksplisiittisesti jaettua kapasiteettia pienempi, jolloin osa varatusta kapasiteetista jää käyttämättä. Ruuhkatilanteessa kapasiteetin korkea tosiasiallisen käyttöasteen tärkeys korostuu, jotta mahdollisimman suuri määrä kapasiteetista tulee tosiasiaassa käytetyksi. Samanaikaisesti ilmaisen kapasiteetin varaaminen varman päälle nominoimalla voi korostua, kun kysyntä ylittää tarjonnan tai ollaan lähellä ruuhkatilannetta. Mikäli renominaatioita tehdään alaspäin sen johdosta, että alustavat nominaatiot on tehty varmuuden vuoksi todellista siirtotarvetta suurempana, voi syntyä tarve renominoida voimakkaammin alaspäin. Toisaalta alaspäin renominomalla palautettu kapasiteetti voi jäädä käyttämättä lyhyestä reagointiajasta johtuen. Tämän vuoksi uudelleenominointimaksua sekä toleranssia sovelletaan niinä kaasupäivinä, jolloin Balticconnectorissa on ollut ruuhkaa.

On mahdollista, että ylikuormitustilanne syntyy Balticconnectorissa vasta kaasupäivän aikana. Mikäli nominaatiokierroksen (D-1 klo 15) jälkeen ei ole ruuhkaa, vaan ruuhka syntyy myöhemmin shipperien renominoidessa ylöspäin enemmän kuin kapasiteettia on tarjolla nominaatiokierroksen jälkeen. Mikäli ruuhka syntyy vasta käynnissä olevan kaasupäivän aikana johtuen ylöspäin renominaatioista, uudelleenominointimaksuvelvoitetta sovelletaan alkaen siitä renominaatiokierroksesta, jolloin ylikuormitustilanne syntyi. Jo hyväksytyihin nominaatioihin ei kosketa, vaan vahvistetut määrät pysyvät vahvistettuina."

1.12.2021

Gasgrid esitti tarkennuspyynnön alkuperäiseen vuotta 2022 koskevaan ehdodokumentiin, jossa todetaan, että siirtoverkonhaltija julkaisee mahdolliset muutokset Balticconnectorissa sovellettavassa toleranssissa verkkosivuillaan. Gasgrid esitti tarkennettavan ehdotekstiä siten, että mahdolliset muutokset toleranssissa julkaistaan ensisijaisesti UMM-alustan kautta ja tämän lisäksi myös Gasgridin verkkosivuilla.

Luvun 5.4 ensimmäistä kappaletta koskevaa ehtoa Gasgrid Finland kommentoi seuraavasti: "Gasgrid ei muuta jo vahvistettuja nominaatioita tai renominaatioita. Mikäli Balticconnectorissa syntyy ruuhka D-1 klo 15 mennessä tehtyjen nominaatioiden johdosta, uudelleennominoitimaksua sovelletaan ko. kaasupäivälle alaspäin renominaation ollessa toleranssia suurempi. Ruuhka voi muodostua myös renomiatiokierrosten aikana ennen kaasupäivää D tai kaasupäivän D aikana, mikäli renominaatioiden myötä jäljellä oleva kapasiteetti on renominaatioita pienempi. Tässä tilanteessa uudelleennominoitimaksua sovelletaan siitä renomiatiokierroksesta alkaen, jolloin ruuhka syntyy."

Lisäksi Gasgrid Finland esitti täsmennyksen koskien virtuaalista kapasiteettia ja sen julkaisuperiaatteita. Gasgrid Finland esitti lisättävän seuraavan tekstin kohtaan 6.1: "In addition to physical capacity, the TSO may offer, if seen feasible, virtual capacity based on Virtual Reverse Flow at Balticconnector to increase Available Capacity. **The TSO shall publish primarily through UMM platform, but also on its website the information on the maximum virtual capacity which may be allocated.**"

Lopuksi Gasgrid Finland nosti vielä esille Latvijas Gazen lausunnossaan nostaman asiakohdan 2. Latvijas Gaze lausui seuraavaa: "Balticconnectorin ehtojen kohta 4.1. toteaa, että shipperin yhteenlasketut nominaatiot eivät saa ylittää teknistä kapasiteettia, joka on allokoitu kahdenvälistä kaupankäyntiä varten." Tähän Gasgrid Finland vastasi, että "Balticconnectorin teknisestä kapasiteetista on allokoitu toistaiseksi 90 % kahdenvälistä kaupankäyntiä (OTC) varten ja 10 % on allokoitu GET Baltic -pörssille implisiittisesti jaettavaksi. Sen sijaan ehtojen kohta 6.2. toteaa, että fyysisessä ruuhkatilanteessa Balticconnectorin nominaatioita pienennetään pro rata. Latvia Gaze näkee, että nämä kohdat yhdistettynä suosii shippereitä, joilla on enemmän kapasiteettia, joka on allokoitu kahdenvälistä kaupankäyntiä varten verrattuna shippereihin, joilla tätä kapasiteettia on vähemmän. Tähän Gasgrid Finland vastaa, että Gasgrid Finland ei ole ehdottanut muutosta kapasiteetinjakomenetelmään muutoin kuin suurimman mahdollisen nominaation osalta. Tähän saakka shipper on voinut nominoida maksimissaan Balticconnectorin teknistä kapasiteettia vastaavan määrän. Ehtoihin esitetyssä tekstissä suurin mahdollinen nominaatio asetettaisiin samalle tasolle kuin kahdenäliseen kaupankäyntiin allokoitun teknisen kapasiteetin määrä. Toisin sanoen teknisen kapasiteetin ollessa 50 GWh/päivä, nykykäytännön mukaisesti 10 % allokoituu pörssille, joten kahdenväliseen kaupankäyntiin allokoitu tekninen kapasiteetti on 45 GWh/päivä. Sääntöpäivityksen myötä shipperin suurin mahdollinen nominaatio voi olla siten 45 GWh/päivä tällä hetkellä mahdollisen 50 GWh/päivä sijaan. Gasgrid Finland huomauttaa, että Latvijas Gazen tapauksessa vaikuttaa siltä, että kyse on väärinymmärryksestä ja asia on syytä käydä yhdessä läpi Latvijas Gazen kanssa tämän varmistamiseksi."

Gasgrid Finlandin lausunto päätösluonnoksesta

Gasgrid Finland on 30.11.2021 päivätyllä lausunnolla todennut, ettei sillä ole lausuttavaa päätösluonnosta koskien.

Asiaan liittyvä lainsäädäntö

Maakaasumarkkinalaki (587/2017)

13 §: Verkkopalveluiden tarjonnan yleiset periaatteet

Verkonhaltijan on tarjottava maakaasuverkkonsa palveluita maakaasumarkkinoiden osapuolille tasapuolisesti ja syrjimättömästi. Palveluiden tarjonnassa ei saa olla perusteettomia tai maakaasukaupan kilpailua ilmeisesti rajoittavia ehtoja.

Laki maakaasu- ja sähkömarkkinoiden valvonnasta (590/2013)

10 §: Energiaviraston vahvistamat ehdot ja menetelmät

Energiaviraston tulee päätöksellään (*vahvistuspäätös*) vahvistaa verkonhaltijan, järjestelmävastaavan kantaverkonhaltijan ja järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan sekä nesteytetyn maakaasun käsittelylaitoksen haltijan noudatettaviksi seuraavat palvelujen ehdot ja palvelujen hinnoittelua koskevat menetelmät ennen niiden käyttöönottamista:

[...]

3) verkonhaltijan siirtopalvelun ehdot;

[...]

5) ylikuormituksen hallintaa ja siirtokapasiteetin jakamista kantaverkossa ja siirtoverkossa koskevat ehdot sekä menetelmät ylikuormituksesta perittävien maksujen määrittämiseksi ja menetelmät ylikuormituksen hallinnasta saatujen tulojen käyttämiseksi;

[...]

Vahvistuspäätös, jossa määrätään 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetuista menetelmistä, on voimassa kahden toisiaan seuraavan neljän vuoden pituisen valvontajakson ajan. Jos verkonhaltija on aloittanut toimintansa muihin verkonhaltijoihin sovellettavan valvontajakson ollessa kesken, on 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu vahvistuspäätös kuitenkin voimassa kyseisen valvontajakson loppuun. Vahvistuspäätös, jossa määrätään 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetuista ehdoista, edellytyksistä ja tariffeista, on voimassa Energiaviraston määräämän enintään kahden vuoden pituisen ajan. Muut 1 momentissa tarkoitettut päätökset ovat voimassa toistaiseksi tai, jos erityistä syytä on, päätöksessä määrätyn määräajan.

1.12.2021

12 §: Vahvistuspäätöksen aineellisoikeudellinen perusta

[...]

Maakaasuverkonhaltijaan, järjestelmävastaavaan siirtoverkonhaltijaan ja nesytytetyn maakaasun käsittelylaitoksen haltijaan kohdistuvan vahvistuspäätöksen tulee perustua niihin perusteisiin, joista säädetään:

- 1) maakaasumarkkina- ja sen nojalla annetuissa säännöksissä;
- 2) maakaasun siirtoverkonhaltijan eriyttämisestä annetussa laissa;
- 3) maakaasuverkkoasetuksessa sekä sen nojalla annetuissa, suuntaviivoja koske- vissa komission asetuksissa ja päätöksissä;
- 4) maakaasumarkkinadirektiivin nojalla annetuissa, suuntaviivoja koske- vissa komission asetuksissa ja päätöksissä;
- 5) siirtoverkonhaltijaan kohdistuvassa lainvoimaisessa päätöksessä, joka on an- nettu yhteistyövirastoasetuksen 6 artiklan 10 kohdan nojalla.

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EY) N:o 715/2009, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, maakaasunsiirtoverkkoihin pääsyä koskevista edellytyksistä ja asetuksen (EY) N:o 1775/2005 kumoamisesta ('maakaasuverkkoasetus')

14 artikla: Kolmannen osapuolen verkkoonpääsyyn liittyvät palvelut siirtoverkon- haltijoiden osalta

1. Siirtoverkonhaltijoiden on

a) varmistettava, että ne tarjoavat palveluja syrjimättömästi kaikille verkkokäyttä- jille;

b) tarjottava sekä kiinteitä että keskeytyviä kolmannen osapuolen verkkoon- pääsyyn liittyviä palveluja. Keskeytyvän kapasiteetin hinnassa otetaan huomioon keskeytyksen todennäköisyys;

c) tarjottava verkkokäyttäjille sekä pitkä- että lyhytaikaisia palveluja.

Ensimmäisen alakohdan a alakohdan osalta siirtoverkonhaltijan on tarjotessaan sa- maa palvelua eri käyttäjille noudatettava yhtäläisiä sopimusehtoja ja -edellytyksiä joko käyttämällä yhdenmukaisia siirtosopimuksia tai yhteistä verkkosääntöä, jotka toimivaltainen viranomainen on hyväksynyt direktiivin 2009/73/EY 41 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen.

[...]

16 artikla: Kapasiteetinjakomekanismien ja ylikuormituksen hallintamenettelyjen periaatteet siirtoverkonhaltijoiden osalta

1.12.2021

1. Jäljempänä 18 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen siirtoverkon kaikkien kyseen tulevien kohtien maksimikapasiteetti on saatettava markkinaosapuolten käytettäväksi ottaen huomioon järjestelmän toimivuus ja verkon tehokas toiminta.

2. Siirtoverkonhaltijan on pantava täytäntöön ja julkistettava syrjimättömät ja avoimet kapasiteetinjakomekanismit, joiden on

a) annettava asianmukaisia taloudellisia signaaleja teknisen kapasiteetin tehokasta ja maksimaalista käyttöä varten ja helpotettava investointeja uuteen infrastruktuuriin ja rajat ylittävää maakaasun kauppaa;

b) oltava yhteensopivia markkinamekanismien kanssa, spot-markkinat ja kaupan käynnin keskukset mukaan luettuina, oltava samalla joustavia, ja niitä on voitava mukauttaa muuttuviin markkinaolosuhteisiin; ja

c) oltava yhteensopivia verkkoihin pääsyä koskevien jäsenvaltioiden järjestelmien kanssa.

3. Siirtoverkonhaltijan on pantava täytäntöön ja julkistettava ylikuormituksen hallitsemiseksi syrjimättömät ja avoimet menettelyt, jotka helpottavat rajat ylittävää maakaasun kauppaa ketään syrjimättä ja jotka perustuvat seuraaviin periaatteisiin:

a) jos kyseessä on sopimusperusteinen ylikuormitus, siirtoverkonhaltijan on tarjottava käyttämätöntä kapasiteettia ensimarkkinoilla vähintään seuraavan vuorokauden kapasiteettina ja keskeytyvänä kapasiteettina; ja

b) verkkokäyttäjillä, jotka haluavat jälleenmyydä tai vuokrata edelleen käyttämättömän sovitun kapasiteettinsa jälkimarkkinoilla, on oltava siihen oikeus.

Ensimmäisen alakohdan b alakohdan osalta jäsenvaltio voi edellyttää, että verkkokäyttäjät tekevät tästä ilmoituksen tai antavat tästä tiedon siirtoverkonhaltijalle.

4. Jos kyseessä on fyysinen ylikuormitus, siirtoverkonhaltijan tai tapauksen mukaan sääntelyviranomaisten on sovellettava syrjimättömiä ja avoimia kapasiteetinjakomekanismeja.

[...]

Kaasunsiirtojärjestelmien kapasiteetinjakomekanismien verkkosäännön vahvistamisesta ja asetuksen (EU) N:o 984/2013 kumoamisesta annettu komission asetusta (EU) 2017/459 ('kapasiteetinjakoverkkosääntö')

2 artikla: Soveltamisala

[...]

5. Sovellettaessa implisiittisiä kapasiteetinjakomenettelyjä kansalliset sääntelyviranomaiset voivat päättää olla soveltamatta 8–37 artiklaa.

[...]

1.12.2021

3 artikla: Määritelmät

Tässä asetuksessa sovelletaan asetuksen (EY) N:o 715/2009 2 artiklassa, komission asetuksen (EU) 2017/460 3 artiklassa ja direktiivin 2009/73/EY 2 artiklassa säädettyjä määritelmiä. Lisäksi tässä asetuksessa tarkoitetaan

[...]

6) 'implisiittisellä jakomenetelmällä' kapasiteetinjakomenetelmää, jossa sekä siirtokapasiteetti että vastaava kaasumäärä jaetaan samanaikaisesti, mahdollisesti huutokaupalla;

[...]

Asiaan liittyvät hallituksen esitykset

Hallituksen esitys eduskunnalle maakaasumarkkinalaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (50/2017 vp)

Maakaasumarkkinalain 13 §:ää koskevan hallituksen esityksen yksityiskohtaisten perustelujen (HE 50/2017) mukaan pykälässä säädettäisiin verkkopalveluiden tarjonnan yleisistä periaatteista. Säännös olisi yhdenmukainen voimassa olevan maakaasumarkkinalain soveltamiskäytännön periaatteiden ja maakaasumarkkinadirektiivin vaatimusten kanssa. Säännöksen mukaan verkonhaltijan olisi tarjottava maakaasuverkkonsa palveluita maakaasumarkkinoiden osapuolille tasapuolisesti ja syrjimättömästi. Palveluiden tarjonnassa ei saisi olla perusteettomia tai maakaasukaupan kilpailua ilmeisesti rajoittavia ehtoja tai rajauksia.

Verkkopalveluiden tarjonnan tulisi tapahtua verkon käyttäjille tasapuolisesti ja syrjimättömästi. Se merkitsee, että tietty palvelu olisi tarjottava samoilla, yhtenäisillä ehdoilla kaikille verkon käyttäjille. Palvelun ehdot eivät esimerkiksi riippuisi siitä, kenen maakaasua verkossa siirretään. Maakaasun ostajan palvelu ei saisi liioin muuttua perusteetta tilanteissa, jossa maakaasun toimittaja vaihtuu. Verkkopalveluiden ehdot voisivat kuitenkin vaihdella palvelujen käytön suhteen erikokoisten tai -tyyppisten verkon käyttäjien välillä. Myös lainsäädännön verkonhaltijoille asettamat vaatimukset voivat edellyttää tai oikeuttaa erilaiseen palveluun eri verkonkäyttäjryhmien osalta. Saman verkonkäyttäjryhmän sisällä tulisi kuitenkin soveltaa yhtäläisiä ehtoja ja palveluperiaatteita.

[...]

Maakaasumarkkinalain 14 §:ää koskevan hallituksen esityksen yksityiskohtaisten perustelujen (HE 50/2017) mukaan pykälässä esitetään verkon kehittämisvelvollisuutta koskevaa yleissäännöstä, jota sovellettaisiin kaikkiin maakaasuverkonhaltijoihin. Verkonhaltijalla olisi yleinen velvollisuus ylläpitää, käyttää ja kehittää maakaasuverkkoon maakaasumarkkinoiden tarpeiden mukaisesti. Tämä tarkoittaa muun muassa sitä, että verkonhaltijan tulisi pitää verkon käyttövarmuus yleisesti hyväksyttävällä tasolla. Lisäksi verkonhaltija rakentaisi ja vahvistaisi verkkoaan niin, että asiakkaiden tavanomaiset, ennakoitavissa olevat palvelutarpeet tulevat tyydyttyiksi.

[...]

Maakaasumarkkinalain 29 §:ää koskevan hallituksen esityksen yksityiskohtaisten perustelujen (HE 50/2017) mukaan järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan tulee hoitaa järjestelmävastuuseen kuuluvat tehtävät tarkoituksenmukaisella ja maakaasujärjestelmässä toimivien maakaasumarkkinoiden osapuolten kannalta tasapuolisella ja syrjimättömällä tavalla.

Järjestelmävastuuseen kuuluva kehittämisvelvollisuus täydentää lain 14 §:ssä säädettyä verkonhaltijoiden yleistä verkon kehittämisvelvoitetta. Järjestelmävastaavan tulisi soveltaa molempia säännöksiä rinnakkain. Järjestelmävastuuseen kuuluva kehittämisvelvollisuus on tarkoitettu soveltamisalaltaan laajemmaksi kuin verkon kehittämisvelvollisuus. Säännöstä sovellettaisiin paitsi maakaasun siirtoverkon kehittämiseen liittyvään toimintaan myös järjestelmävastuun piiriin kuuluvien toimintojen ja palveluiden ylläpitämiseen ja kehittämiseen sekä maakaasun siirtoverkon lisäksi myös järjestelmävastuun hoitamisessa tarvittavien muiden laitteistojen sekä tietojärjestelmien ja ohjelmistojen ylläpitämiseen, käyttöön ja kehittämiseen. Kehittämisvelvoite tulisi täyttää siten, että maakaasuverkot toimisivat tehokkaasti ja, että edellytykset tehokkaasti toimiville kansallisille ja alueellisille maakaasumarkkinoille sekä Euroopan unionin maakaasun sisämarkkinoille voidaan turvata. Järjestelmävastuuseen kuuluvan kehittämisvelvollisuuden tavoitteena on turvata maakaasumarkkinalain 1 §:n tavoitesäännöksen mukaisesti edellytykset tehokkaasti toimiville maakaasumarkkinoille. Velvoite merkitsee, että maakaasumarkkinoiden toimivuutta tulee tarkastella maakaasumarkkinoiden kokonaisuuden sekä kokonaisedun näkökulmasta. Säännöksen sääntelemässä toiminnassa järjestelmävastaavan tulisi siten tehdä yksittäistapauksissa ratkaisunsa maakaasumarkkinoiden toimivuuden kokonaisedun näkökulmasta. Tällaisessa tilanteessa jonkin yksittäisen markkinaosapuolen intressi ei voisi syrjäyttää maakaasumarkkinoiden toimivuuden laajasti käsittävää intressiä.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin, että järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija voisi asettaa järjestelmävastuun toteuttamiseksi tarpeellisia ehtoja maakaasujärjestelmän käyttämiselle. Ehtoja voitaisiin soveltaa yksittäistapauksissa sen jälkeen, kun Energiavirasto olisi sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain 10 §:n nojalla antamallaan päätöksellä vahvistanut ehdot. Vahvistamismenettely koskisi järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan järjestelmävastuun piiriin kuuluvan toiminnan yleisiä ehtoja, joita järjestelmävastaava asettaa maakaasun siirtöjärjestelmän käyttämiselle. Säännös ei sen sijaan oikeuttaisi Energiavirastoa puuttumaan ennakolta järjestelmävastaavan toimintaan yksittäisissä tapauksissa. Energiaviraston vahvistamia ehtoja voisi soveltaa muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin määrää.

Perustelut

Energiaviraston toimivalta

Sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain 10 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaan Energiaviraston tulee päätöksellään vahvistaa järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan ehdot koskien ylikuormituksen hallintaa ja siirtokapasiteetin jakamista kantaverkossa ja siirtoverkossa sekä menetelmät ylikuormituksesta perittävien maksujen määrittämiseksi ja menetelmät ylikuormituksen hallinnasta

1.12.2021

saatujen tulojen käyttämiseksi. Vahvistuspäätöksen aineellisoikeudellisesta perustasta säädetään sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain 12 §:ssä. Vahvistuspäätös on sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain 10 §:n 4 momenttiin perustuen voimassa toistaiseksi. Energiavirasto ei katso käsillä olevan erityistä syytä, jonka perusteella päätös olisi vahvistettava määräajaksi.

Edellä esitetyn perusteella Energiavirasto vahvistaa Balticconnectorin kapasiteetinjakomekanismin ehdot tällä päätöksellä noudatettavaksi 1.1.2022 alkaen.

Yleisesti kapasiteetinjakomenetelmästä

Maakaasumarkkinalain 13 §:n mukaan verkonhaltijan on tarjottava maakaasuverkon palveluita maakaasumarkkinoiden osapuolille tasapuolisesti ja syrjimättömästi. Palveluiden tarjonnassa ei saa olla perusteettomia tai maakaasukaupan kilpailua ilmeisesti rajoittavia ehtoja. Maakaasuverkkoasetuksen 16 artiklan mukaan siirtoverkonhaltijan on pantava täytäntöön ja julkistettava syrjimättömät ja avoimet kapasiteetinjakomenetelmät sekä ylikuormituksen hallintamenettelyt, jotka helpottavat rajat ylittävää maakaasun kauppaa ketään syrjimättä.

Kapasiteetinjakoverkkosäännön johdanto-osan mukaan kilpailun toteutuminen maakaasumarkkinoilla edellyttää, että kaikilla verkon käyttäjillä on avoin ja syrjimätön pääsy kaasuinfrastruktuuriin. Avoin, tehokas ja syrjimätön kapasiteetinjakomekanismi on siten edellytys rajojen yli ulottuvalle kilpailulle ja markkinoiden yhdentymiselle. Kapasiteetinjakoverkkosäännön 2 artiklan mukaan verkkosääntöä sovelletaan yhteenliitäntäpisteisiin, joilla tarkoitetaan mm. fyysistä pistettä, joka liittää yhteen otto- ja syöttöjärjestelmän ja yhdysputken edellyttäen, että kyseisessä pisteessä on käytössä verkonkäyttäjien varausjärjestelmä (3 artiklan 2 kohta). Balticconnector-yhdysputken katsotaan muodostavan kapasiteetinjakoverkkosäännön tarkoittaman yhteenliitäntäpisteen.

Kapasiteetinjakoverkkosääntö mahdollistaa kaksi vaihtoehtoista kapasiteetinjakomenetelmää: standardoidun kapasiteetinjakomenetelmän ja implisiittisen kapasiteetinjakomenetelmän. Standardoitu kapasiteetinjakomenetelmä on määritelty kapasiteetinjakoverkkosäännön artikloissa 8–37, jotka käsittävät huutokauppaneuttelyn sekä tarjolle asetettavat ja jaettavat standardoidut kapasiteettituotteet. Kapasiteetinjakoverkkosäännön 2 artiklan 5 kohdan mukaan kansalliset sääntelyviranomaiset voivat kuitenkin päättää olla soveltamatta verkkosäännön 8–37 artiklaa, kun yhteenliitäntäpisteessä sovelletaan implisiittistä kapasiteetinjakomekanismia.

Voimassa olevan kapasiteetinjakomekanismin arviointi

Energiaviraston aiemmin vuonna 2020 (dnro 1950/533/2020) vahvistama Balticconnectorissa sovellettava kapasiteetinjakomekanismi on voimassa määräajan 31.12.2021 asti. Vuodelle 2021 vahvistettu kapasiteetinjakomekanismi perustui Suomen ja Viron siirtoverkonhaltijoiden yhteistyössä tekemään ehdotukseen implisiittisestä jakomenetelmästä, jossa sekä siirtokapasiteetti että vastaava kaasumäärä jaetaan samanaikaisesti.

Energiavirasto velvoitti vuonna 2020 vahvistamassaan päätöksessä Gasgrid Finlandin toimittamaan 30.4.2021 mennessä selvityksen siitä, miten Balticconnector-

1.12.2021

yhteenliitântäpisteessä sovellettavaa kapasiteetinjakomekanismia voidaan kehittää siten, että se vastaa paremmin kapasiteetin kysyntää lainsäädännön vaatimukset huomioon ottaen. Gasgrid Finland toimitti selvityksen 29.4.2021. Selvityksessä Gasgrid Finland esitti nykyisen kapasiteetinjakomekanismin, implisiittisen kapasiteetinjakomekanismin, jatkamista vuonna 2022. Gasgrid Finland ei nähnyt selvityksen valmisteluajankohtana merkittäviä muutostarpeita nykyiseen kapasiteetinjakomekanismiin. Gasgrid esitti, että nykyisen kapasiteetinjakomekanismin ehtoja arvioidaan yksityiskohtaisella tasolla vuoden 2021 jälkimmäisellä vuosipuoliskolla, kun Energiavirasto on antanut lausuntonsa Balticconnectorissa sovellettavasta kapasiteetinjakomekanismista.

Gasgridin 29.4.2021 toimittaman selvityksen mukaan Puiatun kompressoriaseman käyttöönotto tapahtui 29.4.2021 ja myös Paldiskin kompressoriasema saataneen käyttöön vuoden 2021 aikana. Gasgridin mukaan Balticconnectorin ruuhkaisuudesta korkeamman kapasiteetin aikana saadaan kattavampi kuva vasta lämmityskaudella 2021–2022. Kesäkausina ruuhkia ei esiintyne. Gasgrid ehdotti, että päätöstä huutokauppoihin siirtymisestä ei siten kannattaisi tehdä ennen kuin nähdään, onko kapasiteetin nostolla vaikutusta ruuhkaisuuteen talviaikana.

Gasgridin selvityksen mukaan nykyinen kapasiteetinjakomekanismi mahdollistaa syvemmän markkinaintegraation, alueellisen tariffivyohtyksen, jossa tariffivyohtyksen kuuluvien maiden välillä ei ole syöttö- tai ottomaksuja. Alueellisen tariffivyohtyksen mahdollistava ("Inter TSO Compensation") ITC-malli vähentää maidenvälisen kaupankäynnin kilpailukynnystä. Hinnaton kapasiteetti tariffivyohtyksen sisällä olevissa yhteenliitântäpisteissä mahdollistaa kaasunenergian maahantuonnin sieltä, mistä se on halvinta. Jos rajoilla siirryttäisiin kapasiteetti-huutokauppoihin, huutokaupoissa syntyisi maidenvälisille siirtotuotteille helposti hinta, vaikka maiden välillä ei olisikaan fyysistä ruuhkaa. Tämä heikentäisi alueellisen tariffivyohtyksen tehokkuutta. Lisäksi huutokauppa-alusta synnyttää kustannuksia kehitys-, lisenssi- ja ylläpitokulujen sekä siirtoverkonhaltijan ja mahdollisesti asiakkaiden järjestelmiin tehtävien päivitysten myötä.

Selvityksen yhteydessä Gasgrid Finland pyysi Energiavirastolta lausuntoa, voidaanko nykyistä kapasiteetinjakomekanismia jatkaa vuonna 2022. Tämän lisäksi Gasgrid Finland pyysi Energiavirastoa lausumaan, mistä alkaen kapasiteettihuutokaupmekanismia tulisi soveltaa, jos sen käyttöönottoa vaaditaan.

Energiavirasto katsoi 25.5.2021 Gasgridille antamassaan (dnro 1815/500/2021) lausunnossa, että asiassa on otettava huomioon se, että Viron Puiatun kompressoriaseman kaupallisella käyttöönotolla on todennäköisesti Balticconnectorin kapasiteettia nostava vaikutus, joka omalta osaltaan saattaa vaikuttaa ruuhkatilanteiden vähenemiseen. Gasgridin selvityksen mukaan myös Viron Paldiskin kompressoriasema saadaan mahdollisesti käyttöön vuoden 2021 aikana. Kapasiteettirajoituksesta aiheutuvan ruuhkan lisäksi Balticconnectorin kapasiteetinjakomekanismin kannalta olennaista on Suomen ja Baltian maiden yhteisen tasehallinta-alueen muodostaminen. Mikäli yhteinen tasehallinta-alue muodostetaan Suomen ja Baltian maiden välillä, Balticconnectoria ei enää katsota kapasiteetinjakoverkkosäännön mukaiseksi yhteenliitântäpisteeksi, jolloin kapasiteetinjakomekanismia ei Suomen ja Viron välillä välttämättä enää tarvita. Gasgridin kanssa käytyjen aiempien keskustelujen perusteella, yhteisen tasehallinta-alueen muodostaminen toteutunee aikaisintaan 2024. Päätöstä Suomen ja Baltian maiden välisestä yhteisestä

1.12.2021

tasehallinta-alueesta ei kuitenkaan ole vielä tehty, joten varmuutta sen muodostamisesta ja aikataulusta ei ole olemassa.

Energiavirasto lausui tämän perusteella, että mahdollinen päätös Balticconnectorin kapasiteetinjakomenetelmän muuttamisesta esimerkiksi huutokauppanettelyyn perustuvaksi edellyttää ensin sen arvioimista, millainen vaikutus edellä mainituilla muutoksilla on Balticconnectorin ruuhkaisuuteen talvikaudella. Lisäksi Energiavirasto ottaa huomioon sen, että mikäli Suomen ja Baltian maiden välinen yhteinen tasehallinta-alue muodostuu lähivuosina, huutokauppanettelyn käyttö saattaa jäädä lyhyeksi.

Edellä esitetyn johdosta Energiavirasto pitää tässä vaiheessa tarkoituksenmukaisena jatkaa vielä implisiittisellä kapasiteetinjakomenettelyllä, mutta korostaa edelleen, että Gasgridin tulisi siitä huolimatta kehittää voimassa olevia ehtoja ja arvioida, onko nykyinen ylikuormituksen hallintamenettely riittävä sekä, miten kapasiteetinjakomekanismia voitaisiin kehittää, jotta se vastaisi paremmin markkinoiden kysyntää ja tarpeita kapasiteetinjakoverkkosäännön ja muut lainsäädännön vaatimukset huomioiden. Energiavirasto korostaa, että vaikka huutokauppamekanismi otettaisiin käyttöön, se ei toisi lisää kapasiteettia markkinan käyttöön. Tämän vuoksi on kiinnitettävä erityistä huomiota ylikuormituksen hallintamenetelmiin.

Ehdotetun kapasiteetinjakomenetelmän ehtojen arviointi

Energiavirasto on arvioinut Gasgrid Finlandin esittämiä Balticconnectorin kapasiteetinjakomekanismin ehtoja kansallisen ja EU-lainsäädännön valossa.

Vuodesta 2022 alkaen noudatettavaksi ehdotetuissa kapasiteetinjakomenetelmän ehdoissa on jonkin verran muutoksia ja lisäyksiä. Siltä osin kuin ehtoihin ei ole ehdotettu muutoksia, Energiavirasto viittaa aiemmassa vahvistuspäätöksessään (dnro 1950/533/2020) antamiinsa perusteluihin.

Energiavirasto katsoo, että kapasiteetinjakoverkkosäännön mukaiseen huutokauppanettelyyn siirtyminen ei ole toistaiseksi tarkoituksenmukaista, sillä päätös Balticconnectorin kapasiteetinjakomenetelmän mahdollisesta muuttamisesta edellyttää muun ohella sen arvioimista, millainen vaikutus Viron puolella sijaitsevien Puiatun ja Paldiskin kompressoriasemien käyttöönotolla on ruuhkaisuuteen, sekä miten yhteisen tasehallinta-alueen muodostuminen etenee. Sekä Puiatun että Paldiskin kompressoriasemat on saatu käyttöön, joten ruuhkaisuuteen on odotettavissa helpotusta. Tämän vuoksi Energiavirasto on arvioinut Gasgrid Finlandin esittämiä kapasiteetinjakomekanismin ehtoja implisiittisen kapasiteetinjakomenetelmän näkökulmasta.

Kapasiteetinjakomekanismin ehtojen sisällön kannalta merkittävin Gasgrid Finlandin esittämä muutos koskee ensinnäkin lukua 4.1 (Nominations), jossa Gasgrid Finland ehdottaa lisäystä koskien hyväksyttäviä nominaatioita. Lisäyksen tarkoituksena on pyrkiä estämään sellainen toiminta, jonka tarkoituksena on ruuhkatilanteissa keinotella nominoitavissa olevasta teknistä kapasiteetista itselleen suhteellisesti suurempi nominaatiomäärä.

Toinen merkittävä muutos koskee lukua 5.4 (Incentive for the efficient use of Available Capacity), jossa Gasgrid Finland ehdottaa muutosta uudelleennominoinnin toleranssirajaa koskevaan ehtoon. Gasgrid Finland ehdottaa, että toleranssiraja

1.12.2021

pysyisi normaalitilanteessa kiinteänä määränä (50 MWh/h), mutta siirtoverkonhaltijalla olisi varattuna oikeus säätää toleranssia vaihteluvälillä 10 – 50 MWh/h normaalista operatiivisesta tilanteesta poikkeavissa tilanteissa. Toleranssin säätötarve voi ilmetä tilanteissa, joissa Balticconnectorin systemaattinen renominointikäyttäytyminen johtaa siihen, että renominoinnin myötä syntyvät kaupallisen siirtotarpeen muutokset ovat niin suuria ja nopeita, että muutokset tuovat operatiivisia haasteita fyysisessä kaasun siirrossa. Gasgrid Finland näkee, että tällainen tilanne syntyy todennäköisemmin tilanteessa, jolloin Balticconnectorissa on ruuhkaa, jolloin nominaatiot voivat todennäköisemmin olla suurempia kuin todellinen siirtotarve.

Kuulemisen johdosta saaduissa lausunnoissa esitettiin muun ohella, että nominointeja koskevaan ehtoon luvussa 4.1 tehty lisäys ei ole hyväksyttävä. Energiavirasto katsoo perustelluksi edellä kuvatun lukuun 4.1 esitetyn lisäyksen siitä, ettei sellaisia toimia, jotka johtavat nominoitavissa olevan teknisen kapasiteetin ylittäviin nominointeihin hyväksytä, sillä shippereiden nominaatioiden tulisi kaikissa tilanteissa vastata todellista kapasiteetin tarvetta. Ehtoihin tehtävä lisäys on tärkeä erityisesti sen vuoksi, että ruuhkatilanteessa kaikkien shippereiden nominaatioita vähennetään pro rata -suhteessa. Jos shipperin nominaatio ylittää sen todellisen kapasiteettitarpeen, shipperin voidaan katsoa pyrkivän keinotekoisesti maksimoimaan sille vahvistettavan kapasiteettimäärän pro rata -vähennyksen jälkeen. Energiavirasto katsoo, että tällainen menettely ei ole tasapuolista niitä shippereitä kohtaan, jotka nominoivat todellisen kapasiteettitarpeensa mukaisesti. Lisäksi kyseinen menettely on vastoin maakaasujärjestelmän tehokasta ja tarkoituksenmukaista toimintaa. Näin ollen Energiavirasto ei katso, että kyseessä olisi perusteeton tai kilpailua ilmeisesti rajoittava ehto.

Kuulemisen johdosta saaduissa lausunnoissa esitettiin myös, että lukuun 5.4 esitetty ehto siirtoverkonhaltijan oikeudesta laskea toleranssirajaa ei ole ennustettava eikä siten hyväksyttävä. Gasgrid Finland täsmensi ehtoa kuulemisen jälkeen vastauksena Energiaviraston esittämiin, kuulemisen myötä ilmenneisiin muutostarpeisiin. Energiavirasto toteaa, että siirtoverkonhaltijan järjestelmävastuuseen kuuluva velvollisuus kehittää ja ylläpitää siirtoverkkoa siten, että luodaan edellytykset tehokkaasti toimiville maakaasumarkkinoille, voi normaalista operatiivisesta tilanteesta poikkeavissa tilanteissa edellyttää toimenpiteitä. Lukuun 5.4 ehdotettu oikeus toleranssin muuttamiseen kuuluu siten järjestelmävastuun alaan, eikä edellytä ehdoissa erikseen määrittelyä. Kaikista siirtoverkonhaltijan toteuttamista toimenpiteistä on kuitenkin ilmoitettava avoimesti ja yksityiskohtaisesti.

Muilta osin Gasgrid Finlandin esittämät muutokset tai lisäykset ovat täsmennyksiä olemassa oleviin ehtoihin, eikä niiden siten katsota muuttavan aiemmin vahvistettua kapasiteetinjakomekanismia.

Energiavirasto toteaa lisäksi, että Balticconnectorissa mahdollisesti esiintyvän ruuhkan sekä Suomen ja Baltian maiden yhteisen tasehallinta-alueen viivästymisen johdosta voimassa olevan implisiittisen kapasiteetinjakomekanismin soveltuvuutta on tarkkailtava jatkossakin. Voimassa olevaa implisiittistä jakomenetelmää on tarvittaessa kehitettävä niin, että Balticconnectorissa esiintyvä ruuhka saadaan hallintaan ja jakomenetelmä vastaa kaikilta osin kapasiteetinjakoverkkosäännössä määritellyjä implisiittisen kapasiteetinjakomenetelmän periaatteita. Energiavirasto katsoo, että jatkoselvityksille ei toistaiseksi ole perustetta, mutta huomauttaa

kuitenkin, että kapasiteetinjakomenetelmää koskevien selvitysten tarvetta arvioidaan jatkossakin.

Johtopäätökset

Energiavirasto katsoo, että Gasgrid Finlandin esittämät Balticconnectorin kapasiteetinjakomekanismin ehdot täyttävät niille laissa asetetut tasapuolisuuden, syrjimättömyyden sekä avoimuuden vaatimukset, eivätkä ne ole perusteettomia tai rajoita ilmeisesti kilpailua.

Sovelletut säännökset

Maakaasumarkkinalaki (587/2017) 13 §

Laki sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta (590/2013) 10 § ja 12 §

Maakaasuverkkoasetus 715/2009 (EU) 14 ja 16 artiklat

Kaasunsiirtojärjestelmien kapasiteetinjakomekanismien verkkosäännön vahvistamisesta ja asetuksen (EU) N:o 984/2013 kumoamisesta annettu komission asetus (EU) 2017/459 2 artiklan 5 kohta ja 3 artiklan 6 kohta

Muutoksenhaku

Päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta. Muutoksenhakua koskeva ohjeistus liitteenä.

Liitteet	1) Valitusosoitus 2) Balticconnector-yhteenliitäntäpisteen kapasiteetinjakomekanismin ehdot noudatettavaksi 1.1.2022 alkaen.
Jakelu	Gasgrid Finland Oy
Tiedoksi	Työ- ja elinkeinoministeriö
Maksutta	

VALITUSOSOITUS

Valitusoikeus hallintopäätöksestä

Energiaviraston antamaan hallintopäätökseen saa hakea muutosta valittamalla siten kuin laissa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) säädetään. Valituskelpoisella hallintopäätöksellä tarkoitetaan päätöstä, jolla asia on ratkaistu tai jätetty tutkimatta.

Hallintopäätökseen saa hakea muutosta valittamalla se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään.

Valitusviranomainen

Valitusviranomainen Energiaviraston päätökseen on markkinaoikeus.

Valituksen tekeminen ja valitusaika

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Jos tiedoksianto on toimitettu tavallisena tiedoksiantona postitse kirjeellä vastaanottajalle, katsotaan hänen saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Mikäli päätös annetaan hakijalle tiedoksi sähköisenä viestinä, päätös katsotaan annetuksi tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Jos päätös on postitettu saantitodistusta vastaan, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksiantopäivää ei oteta lukuun.

Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä. Viranomaisen tietoon asian katsotaan tulleen kirjeen saapumispäivänä.

Kun valituksen tekemisen määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Valituksen tekemisestä säädetään lisäksi sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003). Määräaikojen laskemisesta säädetään säädettyjen määräaikain laskemisesta annetussa laissa (150/1930).

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
- vaatimusten perustelut; sekä
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä tuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi tuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Oikaisuvaatimuksen tekijä saa valittaessaan oikaisuvaatimuspäätöksestä esittää vaatimuksilleen uusia perusteluja. Hän saa esittää uuden vaatimuksen vain, jos se perustuu olosuhteiden muutokseen tai oikaisuvaatimuksen tekemisen määräajan päättymisen jälkeen valittajan tietoon tulleeseen seikkaan.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta; sekä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.
- asiamiestä käytettäessä valtakirja, sen mukaan kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä säädetään.

Valituskirjelmän toimittaminen valitusviranomaiselle

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa markkinaoikeuteen, jonka osoite on:

Markkinaoikeus
Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI

Valitusta tehtäessä on huomioitava, että markkinaoikeuden posti- ja käyntiosoite muuttuu. Uusi osoite on 27.12.2021 alkaen:

**Sörnäistenkatu 1
00580 HELSINKI**

Markkinaoikeuden muut yhteystiedot säilyvät ennallaan.

**faksi: 029 56 43314
sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi**

Valituskirjelmä voidaan toimittaa valitusviranomaiselle myös postitse.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Kun valituskirjelmä toimitetaan hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta, liitteet voi toimittaa skannattuna asiointipalvelussa tai kirjeitse. Kirjeitse toimitettaessa mainitse asiasta asiointipalvelun Viesti-kentässä.

Valituskirjelmän lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksu 2050 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksumaa ei peritä.

Capacity Allocation at Balticconnector Interconnection Point

1 Definitions

Application of these Rules

Adjacent System means another transmission system that is connected to the Finnish Natural Gas System at a particular interconnection point operated by an adjacent transmission system operator.

Available Capacity means the capacity which can be allocated during the Renomination cycles after the Nomination process.

Business Day means Monday through Friday, except the legal public holidays.

Confirmed Nomination means the quantity of gas confirmed by Transmission System Operator with System Responsibility to be scheduled or re-scheduled to flow on Gas Day D.

Double-sided Nomination means that both Shippers must submit nominations independently to their respective Transmission System Operators on each side of the Balticconnector Interconnection Point.

Effective Nomination means the latest Nomination submitted by 'no later than' deadline. A Shipper shall submit Nominations for the TSO no earlier than on Gas Day D-400 and no later than Gas Day D-1 at 13.00 UTC (winter time) or at 12.00 UTC (daylight saving time).

Finnish Natural Gas System means the Finnish natural gas transmission network and the distribution networks connected to it. The Finnish Natural Gas System also includes all liquefied natural gas processing facilities connected to these networks, gas production facilities and gas storage facilities from renewable energy sources, and gas consumption sites.

Initiating Transmission System Operator means the Transmission System Operator initiating the Matching process by sending the necessary data to the Matching Transmission System Operator.

Lesser Rule means that, in case of different processed quantities at either side of an interconnection point, the confirmed quantity will be equal to the lower of the two processed quantities.

Matching is the process of comparing and aligning processed quantities of gas for Shippers at both sides of a specific interconnection point, which results in confirmed quantities for the Shippers.

Matching Transmission System Operator means the Transmission System Operator performing the Matching process and sending the result of the Matching process to the Initiating Transmission System Operator.

Nomination means the prior reporting by the Shipper to the Transmission System Operator of the actual flow that the Shipper wishes to inject into or withdraw from the system.

Operational Balancing Account means an account between adjacent transmission system operators, to be used to manage steering differences at an interconnection point in order to simplify gas accounting for Shippers involved at the interconnection point.

Renomination Cycle means the process carried out by the Transmission System Operator in order to provide a Shipper with the message regarding the Confirmed Nominations following the receipt of a Renomination.

Renomination is a notification a Shipper can use to amend its previously Confirmed Nominations with effect for the entire Gas Day or the remaining hours of the Gas Day.

Shipper's Counterparty means a Shipper in an Adjacent System delivering natural gas to or receiving natural gas from a Shipper at an interconnection point. A Shipper and Shipper's Counterparty form together a Shipper Pair.

Shipper Pair has the meaning set forth under the definition of "Shipper's Counterparty".

Technical Capacity means the maximum firm capacity that the Transmission System Operator can offer to the Shippers, taking into account of system integrity and the operational requirements of the transmission network. The Technical Capacity of Balticconnector is allocated between the Technical Capacity allocated implicitly for bilateral ('Over-the-Counter', OTC) trading and Technical Capacity allocated for gas exchange(s) for cross-border trading. The Technical Capacity available for bilateral ('Over-the-Counter', OTC) trading is the maximum firm capacity that the Shipper can nominate.

Technical Capacity allocated for gas exchange(s) for cross-border trading means the share of Technical Capacity which is allocated by the TSO for the gas exchanges(s) for cross-border trading.

Technical Capacity allocated implicitly for bilateral ('Over-the-Counter', OTC) trading means the share of Technical Capacity which is allocated by the TSO for the Shippers to be nominated or renominated.

Transmission System Operator with System Responsibility (hereinafter 'TSO') means Gasgrid Finland Oy, the Finnish transmission system operator with system responsibility.

Transparency Platform means a Union-wide platform maintained by ENTSOG where all Transmission System Operators for gas shall make their relevant data publicly available.

Virtual Reverse Flow means virtual, administrative flow netted off from the physical forward flow meaning it can be allocated when forward flow capacity has been nominated.

2 Relationship with framework agreement between the Shipper and the Transmission System Operator with System Responsibility

These rules on Capacity Allocation at Balticconnector Interconnection Point are an integral part of the framework agreement entered into between the Shipper and the Transmission System Operator with System Responsibility. The framework agreement governs the responsibilities, rights and obligations between the contracting parties.

The Shipper shall ensure that in all respects it will operate and comply with these rules, related agreements and market rules as well as all related applicable laws.

3 Capacity Allocation at Balticconnector Entry and Exit point

The TSO shall offer day-ahead and within-day capacity products (as defined in Article 9 of the Commission Regulation (EU) No 2017/459 of 16 March 2017 establishing a Network Code on Capacity Allocation Mechanisms in Gas Transmission Systems) at Balticconnector Entry and Exit Points. All capacity products shall be firm.

All Technical Capacity shall be allocated between the two following components:

- a) The Technical Capacity allocated for bilateral trading where the allocation is based on Shippers' Confirmed Nominations; and
- b) The Technical Capacity allocated for gas exchange(s) for cross-border trading.

3.1 Capacity Allocation based on Confirmed Nominations

Part of the Technical Capacity shall be allocated to a Shipper according to the Shipper's Confirmed Nominations through a process described in Section 4 (Nominations and Renominations), in Section 5 (Matching) and in Section 6 (Congestion and interruption management).

3.2 Capacity Allocation for trades concluded on a gas exchange

Part of the Technical Capacity of Balticconnector shall be made available to be allocated by gas exchange(s) that have concluded an Agreement on Capacity Allocation with the TSO. Day-ahead and within-day capacity quotas for this shall be determined by the TSO. The TSO shall provide information on the shares of Technical Capacity allocated for bilateral trading and the Technical Capacity allocated for the gas exchange(s) primarily through UMM platform, but also on the website of the TSO.

4 Nominations and Renominations

A Shipper shall submit Nominations and/or Renominations of the quantities of gas to be delivered on a Gas Day at Balticconnector Interconnection Point. Confirmed Nomination shall be the condition for gas transfers at Balticconnector. Double-sided Nomination shall be used as the nomination procedure.

The Shipper shall state the following information in submitting Nominations and Renominations:

- a) Gas Day
- b) Direction of the gas flow
- c) Gas Quantities expressed as kWh/hour, that the Shipper intends to utilize at Balticconnector Entry or Exit point each hour of the Gas Day, together with the participant identifier for the Shipper's Counterparty.

The TSO may reject a Nomination or Renomination, if it contains incomplete or erroneous information, if the Nomination or Renomination has been submitted after the 'no later than' deadline applied or if the

submitter of the information does not have the right to submit Nominations or Renominations. The submitter of the information does not have a right to submit Nominations or Renominations, if the submitter is not authorized to send Nominations or Renominations on behalf of a Shipper registered to the system of the TSO.

4.1 Nominations

A Shipper shall submit Nominations for the TSO no earlier than on Gas Day D-400 and no later than Gas Day D-1 at 13.00 UTC (winter time) or at 12.00 UTC (daylight saving time). A Nomination submitted may be corrected until the end of the above-mentioned time limit. The latest Nomination submitted by 'no later than' deadline shall be considered as Effective Nomination. Effective Nomination shall be processed in Matching process described in Section 5.

Shippers' Nominations must be equal ('flat') for all hours of the Gas Day. The Shipper's aggregated Nominations must not exceed the Technical Capacity allocated for bilateral trading. The Shipper Pair must submit netted Nominations. For instance, if the Shipper Pair has planned to submit 50 units to Entry direction and 20 units to Exit direction, the Shipper Pair must submit a netted Entry Nomination of 30 units.

The Nomination(s) of the Shipper registered as a Finnish market participant must not exceed the Technical Capacity allocated for bilateral trading. In the event, that a Shipper's nominated quantities would exceed the Technical Capacity allocated for bilateral trading, the TSO will not accept such Nomination(s) exceeding the Technical Capacity allocated for bilateral trading.

For the sake of clarity, the TSO's process of confirming or rejecting nominations is solely applicable on activities taking place within the Finnish Natural Gas System it governs, and consequently only applicable on actions taken by market participants registered in Finland. See Section 5, Matching.

Furthermore, the Shipper must withhold any direct or indirect act or series of acts (including but not limited to, a default, breach, wilful or intentional act or omission), that would result in Shipper's nominated quantities exceeding the Technical Capacity allocated for bilateral trading. The TSO shall cancel any such Nomination(s).

4.2 Renominations

Even if a Shipper does not submit Nominations by the Nomination submission time limit, the Shipper shall have the opportunity to submit Renominations. The TSO shall start a Renomination Cycle at the start of every hour within the Renomination period. The first Renomination Cycle begins on the Gas Day D-1 at 13.00 UTC (winter time) or at 12.00 UTC (daylight saving time) and ends on the Gas Day D-1 at 14.00 UTC (winter time) or at 13.00 UTC (daylight saving time).

The Shipper's Renominations that have been received between 13:00 UTC (winter time) and 12:00 UTC (daylight saving time) on Gas Day D-1 and 3:00 UTC (winter time) and 2:00 UTC (daylight saving time) on Gas Day D-1 shall be made for the whole Gas Day D. Any Renominations submitted after that time limit shall be made for the remaining hours of the Gas Day. The last possible Renomination for the last hour of the Gas Day can be submitted on Gas Day D by 2:00 UTC (winter time) and by 1:00 UTC (daylight saving time).

Shippers' Renominations for Balticconnector Entry and Exit points must be equal ('flat') for each remaining hour of the Gas Day. The Shipper Pair must submit netted Renominations. If Shipper's Renomination exceeds

the Available Capacity, the TSO reduces the Renominations to the Available Capacity. The latest Renomination submitted during the Renominations Cycle shall be considered as Effective Renomination. Effective Renomination shall be processed in Matching process described in Section 5.

5 Matching

Before and during the Gas Day the TSO in Finland shall perform continuous Matching as follows:

- a) The latest Nominations and Renominations of the Shipper for the Entry point of Balticconnector for the Gas Day shall be compared to the latest Nominations and Renominations of the Shipper's Counterparty in the Adjacent System; and
- b) The latest Nominations and Renominations of the Shipper for the Exit point of Balticconnector for the Gas Day shall be compared to the latest Nominations and Renominations of the Shipper's Counterparty in the Adjacent System.

If the Matching is performed based on Renominations which have been received after 3:00 UTC (winter time) and 2:00 UTC (daylight saving time) on Gas Day D-1, the matched renominated quantities shall enter into force for the remaining hours of the Gas Day. If the Shipper's most recent Nomination or Renomination does not correspond to the most recent Nomination or Renomination made by its Counterparty, the Nomination shall be reduced to the lower of the values nominated or renominated according to Lesser Rule.

5.1 Comparison to Available Capacity

The TSO shall compare the matched Nominations with Balticconnector's Technical Capacity allocated for bilateral trading and Renominations with the Balticconnector's Available Capacity. The matched Nominations or Renominations shall be confirmed as such, if the Balticconnector's Technical Capacity allocated for bilateral trading or Available Capacity exceeds the combined total of the Nominations or Renominations.

5.2 Capacity Allocation and Capacity Surrender

All Shippers with Confirmed Nominations are allocated with capacity. Capacity allocated to a Shipper shall be considered as surrendered after Matching in part of quantities renominated downwards by the Shipper or the Shipper's Counterparty. Surrendered capacity becomes available to other Shippers as part of Available Capacity.

5.3 Schedule for Confirmed Nominations

The TSO sends Confirmed Nominations to Shippers within two (2) hours from the Nomination deadline or from the start of each Renomination Cycle. For instance, Renomination submitted at 16:30 shall be processed by 19:00. The Confirmed Nominations remain confirmed meaning that Confirmed Nominations or Renominations shall not be changed during Renominations Cycles.

5.4 Incentive for the efficient use of Available Capacity

A Shipper may renominate downward in the Balticconnector free of charge within the tolerance. For amounts exceeding this limit, the Shipper shall pay an underutilisation fee in accordance with the up-to-date price list of the TSO. The underutilisation fee is effective to Shippers on those Gas Days when there has been

congestion on the Gas Day meaning the Shippers' Nominations or Renominations have been reduced on a pro rata basis according to Section 6.2. If there is no congestion in the allocation based on Nominations submitted by D-1 at 13.00 UTC (winter time) or at 12.00 UTC (daylight saving time), but congestion occurs in Renomination Cycles for Gas Day D, the underutilization fee is effective starting from the Renomination Cycle congestion occurs.

The tolerance will be 50 000 kWh/h in normal operational conditions. The TSO reserves the right, for the sake of fulfilling the system responsibility according to the Article 29 of Finnish Natural Gas Market Act, to adjust the tolerance between the range of 10 000 - 50 000 kWh/h, if systematic downward renominations during congestion situation cause uncontrollable physical imbalance leading to the situation where the TSO has to perform physical balancing actions. The TSO shall inform market participants at least three (3) full Business Days before the adjusted tolerance will be set in force. Any change in the tolerance shall be communicated to market participants primarily through UMM platform, but also on the website of the TSO.

6 Congestion and Interruption Management

6.1 Virtual reverse flow

In addition to physical capacity, the TSO may offer, if seen feasible, virtual capacity based on Virtual Reverse Flow at Balticconnector to increase Available Capacity. The TSO shall publish primarily through UMM platform, but also on its website the information on the maximum virtual capacity which may be allocated.

6.2 Management of physical congestion

If Balticconnector is physically congested, i.e., the combined total of matched Nominations exceeds Balticconnector's Technical Capacity allocated for bilateral trading or the combined total of matched Renominations exceeds Balticconnector's Available Capacity, Nominations shall be reduced on a pro rata basis to the capacity offered by the TSO.

As regards matched Renominations, any capacity allocated to previous Confirmed Nominations shall be taken into account. Only Available Capacity remaining in Balticconnector may be allocated to Renominations. If Available Capacity is sufficient to cover the change in quantities to be transmitted on the basis of Renominations, the Renominations shall be accepted in full. If only a part of renominated quantities can be transmitted, any remaining Available Capacity shall be divided between all Renominations on a pro rata basis insofar as the quantity renominated by each Shipper differs from the Shipper's effective Confirmed Nomination. Renominations processed in this manner shall constitute the Shippers' new Confirmed Nominations.

6.3 Management of interruptions

The Transmission System Operator with System Responsibility shall take actions, if there is a risk that the quantities of Confirmed Nominations may not physically be transported, e.g., due to an unexpected technical fault. The purpose of these actions is to minimize the need for interruptions. The actions are the following in the order of their activation:

1. Using the flexibility of the Operational Balancing Account between the TSO and the TSO of the Adjacent System. This is done within the flexibility limits of the Operational Balancing Account.

2. Buying to or selling gas from linepack through locational balancing service contracts to compensate for physical flows at Balticconnector. Such actions are financially settled between the Transmission System Operator with System Responsibility and the transmission system operator of the Adjacent System depending on their liability. Locational balancing service contracts may be used to the extent that is technically possible, contractually available or economically reasonable in comparison to that of not transporting the respective gas volumes.

If the above actions are not sufficient to secure transportation, capacity is reduced from all the Shippers with Confirmed Nominations on a pro rata basis.

The TSO is liable to Shippers registered to the system of the TSO. The TSO shall compensate the direct costs to the affected Shippers, if the interruption is caused by the TSO. These direct costs entail imbalance charges in part of the gas that was not transported.

7 Responsibilities of Transmission System Operator with System Responsibility on information provision to Shippers

The TSO shall provide information on the expected duration and effect of planned maintenance at Balticconnector, Technical Capacity, Nominations and Renominations, Available Capacity, actual physical flow, planned and unplanned interruptions to transportation services, and the restoration of the services. Planned interruptions shall be published at least 42 days in advance. The information will be published on the Transparency Platform. The planned and unplanned interruptions which have impact on the Technical Capacity of Balticconnector will be published on the UMM Platform.